

REGÉLŐ.

Pesten vasárnap martius 12^{kén} 1837.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Félévi díja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p

ORSZÁG- 'S NÉPISMERTETÉS.

Buda 's Pest vidékének regényes rajza, nevezetes-
ségek 's összehasonlítása egymással.

(Vége.)

Végezván foglatatosságainkat, ismét Pest Buda felé utaztunk vissza a' homokos, gödrös 's legroszabb karban levő pesti országuton, Üllőn, Vecsésen keresztül, 's a' lőrinczi pusztá mellett. Ezen nagy országuton járnak a' szolnoki sós-kocsik, debreczeni vásárosok. Annyival kevesebbé lehet megfogni, hogy lehet illy karban e' sokat járt országut. Nehányszor csak nem feldöntetvén hintómmal tiszta holdvilágnál, szokásom ellen is behunytam szemeimet, csak hogy ne láthassam a' szegény lovaknak nyomorgását. 7¹/₂ órátajban a' várba érkeztemfel, emlékezetben tartván azon rémitő porfellegeket, mellyek okozák, hogy az üllői uton alig vehettük-ki a' felénk kocsizókat, 's félni kelle több izben, hogy egymást ledöntjük. — Ezen Pestvidék nem nyujtván a' tájfestésznak legkevesebb kitünő anyagot is, kénytelen vagyok róla mélyen hallgatni, 's így átlépem ujlag a' Dunafolyamot, hol majd a' természet legszebb 's legbájlóbb képei fölösleg ki fogják pótolni ezen hiányt, 's kecsgetetni fogják a' vizsga szemet.

October 26-ikán két uti társsal mindjárt reggel kocsira ülven geognosticai vizsgálatok végett, elhagyám Budát, 's nem sokára a' vörösvári chausséera jutánk. Balra estek a' már megirt budai nagy hegyek, jobbra az aranyhegy. Nevezetét ezen gyenge lejtvényű hegy onnan vette, mivel az Ó-Budaiak e' hegyi szőlőkből nyerik legédesebb boraikat. Eltérve jobbra a' vörösvári chausséetól a' Zeisel nevű két kerekű malomhoz érénk, melly fölött mindjárt a' folytonos völgyben egy hosszas terjedésű nádast láthatni, mellyből nedves esztendőekben a' malomra szokott folyni a' viz. E' viz-árok egészen a' szántói posványig terjed. Magosan emelt uton haladva, elértük a' Garancsi pusztát, 's Teleki grófné présházát az ispán-lakkal. A' balra eső szép szántó földek a' dombon Vörösvárra tartoznak, ellenben a' jobbra fekvő szőlők a' pusztához, 's ezen hegylábon igen jó, és sok bor szo-

kott teremni. — Különös alakban mutatkoztak a' balra, 's jó távul eső hegyek, mint egyes minaretek csucsaikkal; előttünk a' felséges völgy terjedt-ki, míg végre megpillantottuk Szántó helységet, Gyurkovics jószágát, és szemközt az óriási Pilis-hegyet, melynek tövében Szántó fekszik. Behajtatván a' vár udvarába 's beszállván az urasági tiszthez, miután megengeszteltük volna gyomrunkat, megnéztük az ujan épült kastélt minden egyes részében. Lakosai ezen helységnek tót katolikusok, kiknek itt templomjuk is van.

Tizenegyre járván már az óra, miután meghagytuk volna kocsisunknak, hogy délutáni 4 órakor indulna Ürömbe, ott bevárando minket, felsieténk a' híres szántói hegyre, általcsapva a' szőlőkön, és így mindjárt a' ritkás 's fiatal tölgyfa-erdőbe értünk, felkeresendők azon helyet, hol már egyszer termés-kőbányát kezdettek nyitni, 's ismét felhagytak vele. Hosszas 's fáradságos felfelé mászkálás közben megtekintven a' félbeszakasztott mészkőbányákat, felértünk végre ügygyel hajjal az egészen kopár kősziklás hegynek csucára. Ezen nyereg hátú hegyről, mely lefelé félkört képez, 's jobbra balra gyönyörű völgytől környeztetik, 's mely sokban emlékeztet az al-csúti csaplár-hegyre mindjárt a' kertésznek lakja fölött, 's az parkot képezvén ott fenn, többszeresen viszhangozza a' szót — a' nagy Pilis hegynek fordulva arczczal, balra láttuk a' völgyben Szántó hegységet egész kiterjedésében, távulabb Vörösvárt, 's még messzebb Solmárt, jobbra pedig a' nagy Pilis-hegy tövében Pilis helységet, távulabb nagyobb részét Pomásznak, és sz. Endrét a' közbefutó lapos hegygyel. A' pilisi hegy tövénél állanak a' mészégető kemenczék, melyekhez a' mészkövet a' pilisi hegyről törik, 's mint szemeimmel láttam, 's látcsómmal vizsgáltam, terítve volt az egész tér e' nemű fejez kövekkel. A' szántói 's pilisi meszet általán dicsérik 's kedvelik, 's ennél fogva itt igen sokat törnek, égetnek is. Utóbb egy szabad térre jutván, most csak annál szebben jelentkezett Vörösvár a' szántói gyönyörű szántó földekkel, úgy hasonlólag a' garancsi hegynek innenső oldala, és a' csobánkai termés-kőbánya a' jobbra eső Kevély hegygyel. Előbb még, hogy elhagynók ezen regényes helyet, említést kell tennem egy iratról, melyben olvastam ezen Szántó-hegynek 1600-ki történetét, mely szerint tetemes kincs volna ebben valahol elrejtve, pénzzel tölt 12 réz kádat foglalva magában.

Megvizsgálván a' mindenhol utunkban fekvő mészköveket, leirhatlan rosz 's kövecses uton ballagánk most már lefelé, míg végre egy kocsitra értünk, hol valamivel könnyebb lön a' járás. Végre csakugyan kiszabadultunk az erdőből, és szabad térre jutánk, hol megtekintém a' szörnyű földszakadásokat, melyeket a' hegyről lerohanó víz készít magának, mintegy 10 lábnyi vízárokban folytatandó útját a' szőlők

hosszában a' falu felé. Csobánka lakosai ráczok, 's van templomjuk vörösrre festett fatoronynyal. A' falu közbirtokosok között van sok részre felosztva.

A' vörös kereszt felé ballagván, és szőlőkön keresztül törve, a' cigány kovácsok lakhelyéhez értünk, honnan, a' két rémítő kőszirt között, csupa darabos köveken kelle fel felé tartani, csaknem vesztve lélekzetünket. Bokros erdő között mindig feljebb haladva, végre csakugyan hallatszék a' kalapácsok zörgése; végre a' kőfaragók épületéhez 's műhelyéhez értünk, 's befordulva a' kőbányászoknál leltük magunkat. Ezen hegynek alja csupa mészkőből áll, csucsá pedig termés-kőből.

Felvilágosításul az érintett kőnemre nézve, ha nem volna még talán néhány tisztelt olvasó előtt eléggé ismeretes, e' keveset akarom előre bocsátani. A' termésköveknél (Sandstein) a' kvarz (szemölcsös) van, melly egyenlő nagyságú szemekből áll, keményen összedagasztva. Azon ragvány, melly ezt eszközli, külön nemű, például: mész vagy agyag nemű, vascsapatú, olykor még egészen kvarz nemű is, melly esetben már közönséges szemes kvarzba lép-által a' terméskő. A' mészkő külön színben és alakban jelen-meg, jobbadán csak igen csekély mértékben vagy éppen nem átvilágító, mindig formátlan, közönségesen simítható, melly esetben azután a' finomabb nemek márvány nevezet alatt ismeretesek. A' mészkőnél három főnemet lehet megkülönböztetni: 1) a' szemes 2) a' rostos 3) a' tömött mészkövet. Valljon a' megvizsgálandó kő mész-e vagy terméskő, azt csupán közönséges aczéllal szükség megpróbálni, 's tapasztalandjuk, hogy a' mészkő nem ad szikrát, midőn ellenben a' terméskő kvarz tartalmához képest majd több majd kevesebb tüzet ad.

A' csobánkai kőbánya valóban méltó a' megtekintésre. Ez egy régi összeroskadt templom falaihoz hasonlít, 's vörös színt játszó kövekből áll, melly a' feléjek közelítéskor végromlással látszatik fenyegetni. Ezen termés-kőbányát, hol csupán épületi kövek jutnak napfényre, mint lépcsők, kapu- ajtó- 's ablak-ráma-kövek, lókagylók 'stb. Feszli pesti kőfaragó család bírja már mintegy 60 esztendőől fogva. Most benne 10 kőfaragó 's 20 bányász dolgozott. Annak, ki illyes valamit nem látott még a' természetben, alig lehet csak képzelete is ezen nehéz 's veszélyes munkáról, 's arról mi módon szállíttatnak-le a' több mázsa nehéz kőtömegek a' magos hegyről. Leülvén ezen kőbányának meredek oldalára, vizsgálni kezdém az előttem kiterjedt tájékat, az az: a' lábaim alatt fekvő Csobánka helységet, a' balra eső nagy 's kis Kevély-hegyet, a' közttek levő hegy-szorulattal, melly alacsonyabb hegyen mészkő égető kemenczék állanak, a' kis Kevély-hegy oldalában pedig van egy nagy és széles barlang, melly fölötté mélyen benyul a' hegy gyomrába, 's mellyben 4 lóval könnyen meg lehet for-

dulni. Külseje ezen barlangnak hasonlít egy mesterségesen készült boltozathoz.

Elhagyván most már ezen varázshelyet, lefelé kelle ballagnunk, 's így huzamos járkálás után gyalog utakon a' Kevély-hegy lábára jutottunk, 's mostantól fogva szünetlen felfelé kelle tartanunk. Egy szabad tért érven egy jó nagy kőszikla mellett, innen tekintettük-meg a' csobánkai termés - kőbányától jobbra eső két alacsony kőhegyet, melyeknek hátai borítvák mészkövekkel, 's hófehér színök ezen távolságban csupa erdőktől környezve valami ritka látvány. Ezen helyről főléségesen mutatkozott Pomász és sz. Endre mezőváros, mely a' számos templom 's torony miatt székes városhoz hasonlított, úgy hasonlólag a' két Duna, a' sz. endrei nagy szigeten Monostor és Pócs-Megyér, Dunán túl a' Göd pusztá erdejével 's majorjával, Dunakeszi, Rákos mezeje, 's nem messze tőlünk a' hegyek alatt Kalász helységnek egy része. Felmászván a' nagy Kevély csucsára, azon hársfához támaszkodtam, mely ott egyedül áll 's pedig közepett, honnan körösléig láthatni mindent, mennyire csak terjedhet a' szem. — Ezen hegy engem a' hóhegyre (Schneeberg) emlékeztet, mely mintegy 12 órányira lehet Bécstől, hol 1827-ben barometrumi magosság-méréssel foglalataskodtunk, 's oda fenn töltvén egy éjt nem keveset szenvedtünk a' hidegtől. Egyébiránt is ezen nálunk látott bányászi élet a' külön nemű foglalatosságokkal 's mélyből felszálló füstoszloppal, a' hóhegytől mintegy 8 órányira eső neuhausi tükörgyárra emlékeztet, hova 1825-ben nekünk mint polytechnikusoknak a' chemiai osztályból kelle kimenni az öntéshez, 's legalább 60 személy volt jelen. Ezen gyárban mintegy 80 ember foglalataskodhatott akkorban. Az előbb érintett hóhegy csucsá 47°—45'—19" szélesség, és 33°—27'—49" hosszaságban fekszik Ferrótól; keleti tövén láthatni Reichenau helységet, hol akkorban 9 vashámor volt; nem messze tőle fekszik Buchberg mezőváros, posztó 's kazimir-gyárral. Egyike ez a' legregényesb tájékoknak, melyeket éltemben láttam, hol szemlélhetni az Alleluja-barlangot, a' sirningi vizzuhatagot, valamint is a' Kaltengang nevezetű vizömléteget azon hegy-uton, mely Gutenberg felé vezet.

Most már ideje volt elhagynunk a' Kevély hegy csucsát. Nem sokára az erdőből ismét szabadra jutánk, honnan ezen hegyláb lenyulván egész Boros-Jenő helységig, egészen kopár, 's csupa kőszikla. Most az elhagyott mészkő-kemencze mellett főléséges kilátást nyertünk félkörben egy részről fel a' bécsi utig, más részről balra egészen a' sz. lőrinczi pusztáig, hátunk mögött a' nagy erdő egész hosszában futott, 's így gátlá minden kilátást Rákos 's Vác felé. Hogy azonban szembe kaphassam azon vidéket is, melynek megtekintését gátlá a' Kevély-hegy csaknem egészen pontirányos emelkedése által, — a' kalászi kő-

bányához siettünk, melyet bir ürömi Lenz nevű kőfaragó már sok esztendőtlől fogva. Ezen bánya egy üstöt ábrázol, ellátva két házzal, melyeknek egyikében kovács-műhely van, másikban pedig malomkövek készíttetnek. Miután itt, valamint Csobánkán, munkát rendelttem volna a' választott kőnemből bizonyos meghagyás következtetésében, a' legmagosb kőszikla csucsaról kezdtem vizsgálni a' szép természet képét. Jobbról az előttem óriáskodó Kevély lábán egy szép erdő nyulik-le egészen a' völgybe; ezen erdőtől kezdve az egész gyenge lejtvényű alsó hegy-lábat gyönyörű szőlők terítik, melyek a' beléjük ültetett fák által egyes parkokhoz hasonlítanak; ezeknek végén lefelé kezdődik a' falu vagy a' nádori jóság, Boros-Jenő (Weindorf), melynek lakosai Németek. Van e' helységnek katholika egyháza, több helyes háza és gazdasági épületei. Mondhatom, hogy egész alsó magyarorszában e' helységhez hasonlót nem találtam, sem tisztaságra, sem rendre, 's jólétre nézve. Egyébiránt Weindorfnak regényes fekvését csak látni lehet de nem leírni. Átellenben egy hegy-domb feküdt szép erdővel benöve: 's balra szántóföldek, melyek az ürömmel egybekapcsolvák, végre Üröm helység nagyobb része is, kiterjedvén a' hegy háta megül. Távulabb Vörösvár jelentkezett jobbra, utána sz. Iván, azután tovább balra Solnár, valamint is a' bécsi út az egész hegylánczczal; a' magos budai hegyek, Spitzberg, a' két Gais, és Guger hegy, Neustift, Budapest köztü Duna a' Margit-szigettel 's hajóhiddal, végre Pest város a' Rákossal.

Elhagyván e' fölséges helyet, megtekintve útközben a' tulsó oldalon is kezdett veindorfi termés-kő-bányákat, 's átcapván a' boros-jenői és ürömi határ-kőoszlop mellett a' gyepe az ott talált gyalog úton, a' csaknem egészen pontirányos kősziklához jutottunk-le, mely még 40 öllel lehet magosabb fekvésű a' völgnél. Nehogy innen vissza kellessék térnünk, 's más utat keresni az életveszélyes mászkáló uton, mely csigahágcsóhoz hasonlít, hosszas keringés után a' szőlők mellé bocsátkoztunk-le. — Visszatekintvén borzadva láttam, hogy csak csekély botlás, — 's egy percz alatt 40 ölnyi mélységbe juthatni-le. Most már azonban keresztül csapva az ürömi szőlőkön, átmetszve a' szántó-földet, nem sokára az ürömi főutzában leltük magunkat, hol az egyház mellett kocsisunk várakozott reánk. E' főhercegi faluban azon váratlan ujságot kelle hallanunk, hogy az idei nagy szárazság miatt a' vízben mindenütt fogyatkozás lévén a' helység minden kutjából elveszett a' víz, 's ennél fogva kénytelenek a' lakosok hordókban hordani ide a' vizet. Setétetni kezdvén, 's beülve hintónkba, a' már egyszer leirt uton, sérületlen beérénk holdvilágnál Budára mintegy 7 óraker, 's jó vacsora várván reánk, mely kedves lehetett 6 $\frac{1}{2}$ óráig tartó

máskálás után a' magos 's meredek hegyeken, nyugalomnak engedém magamat, bevégezvén egyszersmind ezen évi tudományos vizsgálatimat, 's e' czélból tett utazásimat.

NOVÁK DÁNIEL.

TERMÉSZETI TÖRTÉNET 'S TUDOMÁNY.

Béka-e-mber. A' mult esztendei november 18-kán porosz Sziléziában fekvő Tillendorf nevű helységben halt-meg Hollstein Ágoston, kit testének rend elleni alkotmánya végett átaljánosan békaembernek neveztek. Születése napján 1805-dik esztendőben tökéletes épséggel birt; de gyermek éveinek első korában, hihetőleg az angolsenyv elmulasztása következtében teste egészen meggyömbült elannyira, hogy az emberi testnek illy nemű beteges változását aligha leheté valaha látni. — Testének hossza mintegy 30 hüvelknyi; 's egyedül feje és nemi részei valának ugy alkotva mint az egészséges koros embernél. Ellenben végtagjai 's törzsüke részint meredtek és nyomorítottak, részint törpék valának 's olly kicsinyek¹, mint egy két éves gyermeknél. Tenyerei kifelé állottak, 's kevés hüvelknyi hosszaságú karjai felfelé a' fő oldal részein fekvének. Izmainak merevénysége miatt gyermekként kell vala őt otetni; csupán hígágokat volt képes másnak segedelmé nélkül magához venni, ha t. i. egy töltött palaczkot előre álló melljére ugy helyezének, hogy annak nyílását szájába vehette. Rágó's emésztő műszerei:rendes állapotban voltak, 's az étel és ital, nem különben a' dohányzás igen jól esett neki. Alsó végtagjai a' felsőkhöz hasonló törpe állapotban valának. Helyeztetésük mozdulatlanak tapasztaltatott olly irányban, mint az uszó 's czombjait hasa felé húzó békánál; azért is nevezteték béka-embernek. Ezen leirtt állapotban feküdt Hollstein legkorább gyermeksegejőta, egész egy veszedelmes tüdőgyulladás által okozott haláláig, mintegy 1 1/2 rőfnyi hosszaságú 's 1/2 rőfnyi szélességű deszkán, minden ruházat nélkül, csupán könnyű paplannal betakarva. E' deszkán, melyet soha el nem hagyott azon fájdalmak miatt, melyeket érintése okozta, jó idő alkalmával a' mezőre viteté magát, hol elég vastag és erős hangon igazgatá szántóföldjeinek munkáltatását: kedvetlen időjáráskor az ablak-deszkán feküdt, 's az utszai történetekre fordítá figyelmét. Itéletei helyesek, sőt gyakran ötletei neveltség-re ingerlők valának. Az ostáblát különös figyelemmel játszá, 's ekkor egy vesszőcskét tartott szájában, melynek segedelmével mezőről mezőre tolá az ostáblai köveket. Kedvélye közönségesen vidámnak találtatott, 's nem látszék érezni szerencsétlenségét. Mint mondják, nem örömet halt-meg.

Meteor-tüz. A' mult évi septemberben egy a' levegőből leereszkedett tűzgolyó Monte Oliveto nevű templom tornyán szét pattant, 's annak párkányzatát letörte. Továbbá 300 fontnyi nehézségű vas keresztjét helyéből kiemelvén, azt egy közel fekvő mezőre lökte. Szét pattanása után több apró golyókra oszlott, melyek a' templom és kolostor belsejébe jutottak, 's ott tetemes pusztításokon kívül több személynék megsebesítésére adott alkalmat ezen ritka levegői tűnemény.

Növény-kaucsuk. Boyle angol tanító nem rég egy értekezést bo-csájtott közre a' kaucsukról, melyben ő ezen nyúlós nedv létének a' eichoriákban 's euphoriákban, nem különben egyéb europai növényekben általa tett felfedezéséről tesz említést. Most, midőn ezen anyagnak hasznóvétele naponként terjedni tapasztaltatik, Boyle urnak ebbeli felfedezése jó haszonnal gyű-

mölesözhetik. Ugyan ő volt az első, ki többféle tapasztalásai után a' kaucsuknak eperfákban jelenlétét is egy jeles chemicus barátja segédelmével bebizonyította.

Betegségek forrása. Egy igen kedvelt londoni orvos, ki a' betegségek gyógyításában híres tapasztalást 's rendkívüli szerencsét bizonyította, élete végső idejében azoknak forrására fordítá figyelmét, melyeket jegyző könyve szerint (hihetőleg csak a' Londoniakra nézve) következőleg számlált elő: — Vauxhall játékszin és tercemek (a' romlott levegő miatt) 1600; bor, egyéb szeszes italok és dohányzás 1300; lomhaság 1000; a' levegőnek rögtön változásai 1200; éjszaki és napkeleti szelek 1300; beteges képzelődés 1500; mértékletlen evés 1300 (igen kevés); kuruzsolás (Quacksalberey) 900; szerelem 150; bánat 850; szerencsétlen játék 800; tanulás 950; románok olvasása 450.

Nagy emlékező tehetség. A' nem rég meg holt történetiróról, Drago Vinczéről beszélnek, hogy ő Tasso minden munkáját könyv nélkül tudá előadni, minden kijelelt vers-szakot azonnal folytatni 's hibátlanul elmondani képes vala. A' megszabadított Jerusalemi czimű munkát az olasz költészet legremekőbb művének tartá.

KÜLÖNFÉLE.

Patkány-vadászat Parisban. Ezen város Montfaucon nevű negyedében tömérdek mennyiségű patkány van, melyeket a' Parisiak rövid idő óta nagy szenvedélyvel irtanak-ki, vagy is, az ő kifejezésökkel élve, vadásznak. Egy pár piperőcz (Dandy) ezen ocsmány állatokat, vadász kiirttel, kutyákkal 's több hasonlival ellátva egész napon által szokta üldözni, 's már annyira haladtak ezen szenvedély útján, hogy még különös formaruhát is öltenek illy alkalommal magukra, t. i. veres kabátot, fekete bárson sipkát, bőrnadrágot, vadász eszímát. Az utósó reggeli üldözés alkalmával mintegy 45.000 patkányt öltek-meg, vagy is inkább elejtettek.

Nagy ebéd. A' Manchester Chronicle czímet viselő hirlap azon ételek lajstromát közli, melyek a' manchesteri ének-ünnep estvéjén adatott táncmulatság alkalmával a' mult esztendő october hónapjában feladattak; u. m. 2.000 hús-pástétom, 2.000 írósvajas kenyér, 500 font szőlőfürt, 65 ananasz, 25 véka alma, körtvély és szilva, 250 itsze gelée és creme, 200 itsze fagylalt, két oxhof xeresi, 's ugyan annyi porti bor, 16 oxhof Negus.

Kávé ereje az utasokra nézve. Csudálatos — mond Skinner őrnagy — milly nagy erővel bír egy kis mennyiségű az Arabok módja szerint készült kávéital. Ezek t. i. a' legfárasztóbb utazások alkalmával sem élnek egyéb ingerlő szerrel. A' pusztai Arabok t. i. sokszor 24 óráig is minden élelem nélkül elgyalogolnak, hacsak egy korty kávéfőzetre képesek szert tenni, melylyel ők közönségesen, a' készítéshez kíváncsi igen egyszerű géplylyel együtt, el vannak látva.

Különös végrendelet. — H. kereskedő, ki Indiában nagy birtokot szerze magának, 's atyafiak és gyermekek nélkül halt-meg, végrendelményt hagyott maga után, melyben következő hagyományok valának feljegyezve: „D. — urnak 100.000 tallér értékű ellenszándékot 's megvetést rendelek. A' közönség (publicum) öt előre ki fogja elégiteni. Azon borbélynak, ki engem hetenként háromszor öszvekarézolt, rendelek 12 font szappant. — Mivel S... ur mindenkor nagy hajlandósággal viseltetett a' képek és szobrászat iránt, ennek következtében számára egy almanachot 's egy parókalábat (Perücken-

stock) rendelek. — G. urnak hagyom hirlapjaimat, hogy az a' political ügyekben bebizonyított mély belátását tovább is gyakorolhassa. — S. urnak hagyok egy palaczk vizet, hogy avval erős borát kevervén, ritkábban juthasson részegséghez. — Többi vagyonomnak universális örökösimmé teszem az országban levő két legnyomorultabb hazafi társomat. Mennyin fognak felkiáltani: én vagyok az! 's örökségi jogukat erősen védelmeznem. De én már erről semmit sem fogok hallani, 's a' dolgot az határozandja-el, ki ahhoz legjobban ért. Bizonyosan ezen pöntja végrendelémnyemnek az ügyvédek elménczsége 's bírók ítélő tehetsége szükséges gyakorlására érdekes alkalmat nyujtand. — Akarom továbbá, hogy évenként három izben u. m. januar és aprilis 9-kén 's november 10-kén azoknak, kik e' napokon hashajtót akarnak bevenni, orvosság ingyen adattassék, melly célra 30.000 tallért rendelek.

EMLEKMONDÁS.

Nyugalom.

Csendes nyugalom! mennyei kincs! te vagy
E' földön boldogságunk fő tárgya! ki föllett
Tégedet, érzi, hogy él;
És noha szalmás
Szűk kalyikában
Kis tüze mellett
Rágja kemény kenyérét:
Érzi, hogy édes
Élete néki.

VIRÁG.

Kis lélek fért abba, ki mindig csak körülményeiket latolgatja az embereknek, 's azok szerint szabogatja becsüket. Az ilyen előtt nem vég, hanem csak körülmények foglalhatja az — ember. FÁY után Barthi.

A' bölcs használja a' jelent, de a' jövőt is szüntelen szemei előtt tartja.

HERDER után L. ... Amália.

Gnomák. Életünk legélénkebb napjai úgy röppennek előlünk, mint a' szélvészbe eresztett pelyeg.

A' jó kedv komor napjainkban enyhítő balzsam.

SZABÓ LAJOS.

Hasonszórejtvény.

Fü lehetek, bár így nem is ismersz tán avatottlan;
Hogy ha madár vagyok, úgy már gyakor emlegetél.
Mert nyáron 's télen üldöznek, a' gyilkosok ölnek,
És lakomájokban húsom' emésztgetik ők.
Mint ember viselek még illy nevet; ám nem irigyled
Sorsomat, ezt a' midőn terheli vas 's a' magány:
Mellyre, ha rossz tettek juttattak, elér a' gyalázat;
Ám de ha honszeretet, nem súlyos annyiban az.

CSERMÁK JÁNOS.

Előbbi rejtvény: Török.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiaczon alula' Duna partján, 114. szám alatt.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.